

Учіте ся брати мої,
Думайте читайте

И чужому научітеся
Своего не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда“

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 7.

ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Середа 28-го Февраля 1895.

ГОДЪ III

ВЕЛИКОПОСТНА ПРОПОВѢДЬ

для
Американскихъ Русинѣвъ

Написанъ о. Гр. Грушка.

„Беззаконникъ, еще обра-
тится отъ всѣхъ беззакон-
ній своихъ, аже сотво-
ритъ, живію поживетъ
и не умретъ“...
Евх. 18. 21.

Возлюбленіи Братія!

Сеннѣ часть и пора, се нынѣ наста время покаянія и слезъ, се нынѣ отверзаются ся двери милосердія божого для блудныхъ сыновъ Адама, для кающихся грѣшниковъ, бо войшлисьмо въ святыи великий постъ, въ кстрѣмъ церковь свята кличе, взываетъ, проситъ, зооочуетъ свойхъ дѣтей до покаянія за грѣхи, до поправы житія, до розпачанія мукъ и страстей Спасителя, пострадавшаго крестною смертѣю при понтиискѣмъ Пилатѣ за наши грѣхи и спасенія нашего ради.

Ненасытныи властители майновъ, фабрикъ и вес болѣе жаждущіи золота грошака капиталисты каже: „time is money“ часть се гроши. И руководячись тою засадою мамоны и зникаемого щастія, стараются якъ найдовше запрягчи робѣтника до праці и якъ наименьшу дати платню за его трудъ и потѣ. Для васъ о робѣтники часть святаго великого посту мае бути вартѣйшии по, надъ гроши немалосердного лишенъ въ доляхъ вѣрующаго капиталисту.

Богачъ, властитель фабрикъ и майновъ до часу живе, въ дочасе вѣче, до часу рахуетъ мильоны, до часу тѣшитъ ся ими, доки не прійде неумолна смертъ, котра возме богача а золото лишитъ ся, бо за него спасенія души онъ собѣ не купитъ и царства божого акціями не загорне! Але вы робѣтники, христіане русины за короткій часть святаго посту можете запрацювати собѣ на вѣчный, певный скорбь: на небо, на вѣчную щасливѣсть, на посѣдане самого Бога, сли пойдете за голосомъ святой церкви по дорожѣ покуты, жалю, и слезъ за поповненіи грѣхи, за прогнѣвленія милосерднаго Бога Отца, котрый такъ полюбитъ насъ и такъ велике змилованія мавъ надъ нами, що не щадивъ своего единородного Сына и пославъ го на сю землю грѣха и долину плачу терпѣти и умирати за насъ!...

Що за радѣсть, що за щасте для осужденного на смертъ чути уже подѣ шибеницею, уже зъ закинутымъ на шую шнуркомъ о парекѣмъ помилуваню, увольненю одъ кары смерти, о пущеню на волю подѣ тымъ лише условѣмъ, щобъ поправивъ свое житє!.. О скѣлко болѣе повинни возрадовати ся мы,

чуючи голосъ божій черезъ пророка, де насъ увѣльняеть ся не вѣдъ тѣлесной смерти, але вѣдъ вѣчной, наколи въ томъ святѣмъ великомъ постѣ покаємо ся и жити мемо послѣ припису начертаного Богомъ Отцемъ на сенайскѣй горѣ а опѣсля потвержденного кровію распятаго за насъ на горѣ Голгофѣ. „Беззаконникъ, говоритъ Господь, аще обратитъ ся отъ всѣхъ беззаконій своихъ, аже сотворилъ, сли навернетъ ся до Бога, сли покине свое облудне, огидне, пѣянске житє, живію поживетъ и не умретъ“ — жити буде и не загине во вѣки, бо кающому ся все Богъ проститъ и жалующаго сокрушеннымъ сердцемъ за грѣхи зъ сильнымъ постановленіемъ на будучи болѣе не грѣшити, Богъ помилуетъ.

Отже дорогіи братія, закликаю васъ Богомъ живимъ, нетратьмо днесъ надѣи на милосердіе Его. Вкусите и увидите яко блаже есть Господь не хотѣи смерти грѣшника, но да поправитъ ся и живъ будетъ въ вѣки. Не затыкайте вашихъ ушей на голосъ взывающаго Спасителя: „о вы всѣ отягоченіи и обремененіи прійдите ко мнѣ и азъ упокою вы“! О вы всѣ, котрыхъ хитрѣсть и злоба могочихъ выгнала зъ правдѣного кутика шукать за кавалкомъ хлѣба на далекой и не своей земли, прійдите до мене бо я знаю вашу нужду и кривду; вѣдоме менѣ ваше горе и страданя, знаю що есьте прибиты журбою, и злиднѣями и спокою немаєе — „по азъ упокою вы“! Знаю, знаю, каже Христосъ, що богато а богато есть такъ нужденныхъ, що и по пять и по десять роковъ не були въ сповѣди будучи тулачами на чужой земли; знаю, мовитъ Спаситель, що много а много загнанъ въ лѣсы, горы працювати тяженько на кавалокъ хлѣба для себе и для позбавленія въ краю родины, позабували коли недѣля, коли свято и „Отче нашъ“ имъ уже мало тямитъ ся и креста святаго якъ слѣдъ положить на себє не умѣють. Але каючимъ ся усе перебачу, взявшимъ на себе свой крестъ и по мнѣ грядущимъ все отпущу, блуднымъ вертаючимъ ся сынамъ опять до отцѣвского дому съ отвертими раменами прійму въ свои обятія, только най скажутъ изъ глубины сердца перенатымъ жалемъ за грѣхи: Отче! согрѣшихомъ передъ Тобою! Боже милостивъ буди намъ грѣшнымъ!.. То суть слова Спасителя и ктожъ зъ насъ не поїде за голосомъ Его и ктожъ буде на стѣльки закаменѣлого сердца щобъ не прослезивъ ся за свои грѣхи и не упавъ Христу до ногъ и не дяковавъ за те, що давъ дождати святаго посту, въ котромъ пращаетъ всѣмъ и вся беззаконія? Кто буде на стѣльки нерадѣнымъ, безросуднымъ и недбалымъ на спасеніе своей души и

не скаже зъ блуднымъ: встану, йду ко отцу моему и перепрошу его и поправлю свое грѣшне житє? Знаю я руске сердце и душу незлобну, только бѣдою прибиту нашего люду я знаю.. Протое я ничтожный рабъ и слуга божій постароу ся послѣ моихъ слабыхъ силъ представити вамъ, дорогіи братія муки и страсти Христа, якъ перетерпѣвъ за насъ и тымъ заохотити васъ до поправы житія, позбавляючи осягненіе той цѣли благодати божой.

I.

Юда Предатель.

Одъ самого рана весь Ерусалимъ въ великомъ руху, бо се бувъ день 14-тый мѣсяця Нізана, въ котромъ то дню, каждый вѣрный израильтѣнинъ послѣ розказу божого и припису мойсеевого обходивъ, святкувавъ празникъ пасхи, або обходивъ память того дня, въ котромъ перейшли жида зъ египецкой неволѣ на волю. Отже сей переходъ называе ся по еврейски пасахъ.

Христосъ, прійшовъ на сей свѣтъ не разорити, но исполнити законъ, хотѣвъ, бажавъ и собѣ ѣсти пасху, то есть святковати той день зъ своимъ учениками. Въ той цѣли уже одъ рана прибувъ до ближайшого села лежацего коло Ерусалима, що звалось Бетанія. Спаситель мавъ въ Бетаніи богато щирыхъ знакомыхъ и въ той день загостивъ до одного зъ нихъ, що люде звали го Симеономъ прокаженнымъ, хотяи Христосъ давно выльчивъ бувъ Симеона зъ той хворобы, но такъ назва осталась въ селѣ. Въ томъ селѣ мешкавъ и Лазарь съ своимъ сестрами, котрого Христосъ воскресивъ изъ мертвыхъ. Досить майже що каждая хата була для Христа отвертою и гостинною. Наколи знаходивъ ся Спаситель въ хатѣ Симеона прокаженного съ своимъ учениками, наразъ входитъ въ хатни двери молода дѣвчина надзвычайно хороша, котра сей часъ упала до ногъ Спасителя и умывала му ноги не водою але горячими дѣвочими слезами, своимъ густымъ та довгимъ обтирала волосемъ а опѣсля намазовала найдорожшимъ миромъ яке только було можъ достати въ ерусалимскихъ аптекахъ.

Дѣвчина се була Магдалена, котра о скѣльки красна и уродлива що до лица, о зъ толькои брыдкою и поганомъ була що до житя, бо была публична блудница и черезъ ню богато людей промарнѣли маетки и душу, Сна учувши що Христосъ въ Битаніи, поїшла упала до ногъ, молила прощенія за свои грѣхи, за свое блудне житє. Христосъ ей все простивъ — бо „Беззаконникъ, аще обратитъ ся отъ всѣхъ беззаконій своихъ, аже сотворилъ, живію поживетъ и не умретъ.“

SVOBODA

(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата годна 2.00

До старого краю..... 2.50

Всѣ дописи и гроші про-
сѣмъ выплати подѣ адре-
сою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ по
тыждню въ С е р е д у.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...\$ 10.00

„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders
should be addressed to:

„Svoboda“ Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at
Jersey City, N. J., as second
class mail matter.

Щожь дорогой братя, можѣ
же будемо носитись непе-
внѣстю на милосердіе бже
що намъ не одпуститъ нашѣ
премногѣ грѣхѣ, накопи во-
скресивъ Лазара не тільки
тѣлесно но и душевно, на-
коли великой грѣшницѣ пу-
бличной блудницѣ простивъ
пребачивъ? Не за дороговѣн-
не миро получила Магдалена
разгрѣшенія грѣховъ, але за
горячі слезы покаянія, — а
насъ на се стати, бо Христосъ
не клавъ великой ваги на
миро, тільки на ревнѣ та
щирѣ слезы, котрыми каю-
щая ся грѣшница умывала
Его найсвятѣйши ноги.

Юда Искариотскій ученикъ
Христа лишень оденъ звер-
нувъ большѣ увагу на миро
и на тотѣ гроши що за не-
го данѣ, якъ на милосердіе
боже и на вернене грѣшницѣ.
Онѣ бувъ касіеромъ малого
Христового братства и онѣ
куномъ бѣдныхъ. Отже щобъ
показати свою дбалѣсть о
бѣдныхъ, о котрыхъ му не
ходило якъ повѣдає святое
евангеліе, але больше ему
йшло о его власну кишению,
ставъ и каже: чи не лучше
се було тоє миро дороговѣн-
ное продати а гроши розда-
ти мѣжъ бѣдныхъ? — а такъ
отъ пошло марно! Христосъ
одповѣвъ: бѣдныхъ будете
мати усе зъ собою а мене
нѣ; бѣдныхъ усе будете ма-
ти нагоду помочи, але по-
мазати мое тѣло на мое по-
гребеніе, только разъ днесъ
сей кающой ся грѣшницѣ
трафляеть ся. О ней пока-
вшой ся грѣшницѣ и ся до

бромъ учинку не загине-
мать во вѣки и доки еван-
геліе проповѣдати метъ ся,
доти о ней знати муть люде.
Нежалуйте за миромъ а тѣ-
ше ся ей на верненіемъ!

Не по серцю були слова Спа-
сителя Юдѣ Искариотскому;
превеликій жаль за тыми
грѣшми що Магдалена вы-
дала на миро и помазала
нимъ ноги Христа, давива
его душу зазрѣсть и лако-
мство опановали его сердцемъ.
Въ его головъ почали сну-
ватись роємъ страшнѣ дум-
ки и мысли: зѣ одки бы то
навернути тотѣ гроши до
своей кишени? — Ага! про-
дамъ его, зраджу его а ти-
ки мое не пропаде — подумавъ собѣ несчастнѣ Юда.
О неизслѣдимѣ стезы бже-
го милосердія, по котрыхъ
веде грѣшникѣ до спасе-
нія! О проклята хапчивѣсть
гроша, що несчастнѣ чоло-
вѣкъ заслѣпленнѣ тобою
мѣнає стале за непевне вѣч-
неза дочасне, небо за пекло,
Бога за марнѣ грошъ!

Магдалена блудница валя-
лась въ грѣсѣ нечистоты де
съ кимъ попало. Юда усе зъ
Христомъ и всегда слухавъ
Его божественной науки; Маг-
далена кохочусь блудно по-
блочно, помагала найбіль-
ше чортовѣ вабити своею
красою людей въ дьявольскѣ
сѣти, Юда бувъ уже уче-
никомъ Христа и свѣткомъ
его чудесъ. О диво! блуд-
ница Магдалена и публич-
на грѣшница за однимъ ра-
зомъ знаходитъ Христа, па-
дає до ногъ, каеть ся дос-
таєть прощенія и за однимъ
разомъ стаєть святою а Юда
ученикъ не одступный Спа-
сителя зъ заздрости, хапчи-
вости и лакомства стає ся
предателемъ, зрадникомъ
своего добротливого Учителя!
Грѣшница черезъ покаяніє
стаєть праведною, а Юда зъ
ученика Христа черезъ ла-
комство гроша, стаєть ра-
бомъ дьявола!...

Юда бувъ при Христѣ на
кождомъ кроцѣ и погибъ
марно на вѣки черезъ свою
власну вину; а Магдалена
грѣшница лишень разъ упа-
ла Христѣ до ногъ забезпе-
чила собѣ небо. Неразъ бу-
ває що рускѣй робѣтникъ
прійде зъ далекихъ плеизѣвъ
лишень разъ до того мѣсяца
де есть руска церковь и той
разъ высповѣдавши ся зѣ
своихъ грѣховъ поправляє
свое житє, а тѣмъ що усе суть
при церквѣ, якъ Юда при
Христѣ, стають ся ще боль-
ше грѣшниками, задля мар-
ныхъ неразъ причинъ.
Весняне сонѣчко обсыпало
було зѣ всѣхъ боковъ сво-
нимъ блескомъ престарѣлѣ
стѣны столицѣ Давида. Зо
всѣхъ сторѣнь позгористыхъ
дорогахъ ведучихъ въ Еру-
салимъ йшли богомольцѣ
въ божѣй градъ.

Теплый вѣтерокъ разъ вразъ
угинавъ конарами оливныхъ
деревъ а потѣкъ кедронъ ве-

село журчавъ у подножію
цминтара, де були похованѣ
пророки, наче хтѣвъ збуди-
ти праведникѣвъ зъ гробо-
вого сну и подати звѣстку
що той, о котромъ пред-
казовали, уже иде вѣсти пос-
лѣдну пасху передъ своею
смертію за люцкѣй рѣдъ.

На росказъ Христа трѣохъ
ученикѣвъ пойдѣли у городъ
приготовити мѣсце, де бы
Спаситель у послѣднѣ могъ
вѣсти пасху.. Юда Иска-
риотскій пойдѣвъ также зъ
Битанію до Ерусалиму, до
юдейской церковной стар-
шины и сказавъ: що менѣ
дастьє и я вамъ продамъ
Христа, котрого вы хочєє
убити.

За трийцять марныхъ среб-
ренникѣвъ згодився Юда у-
чинити сей страшнѣй грѣхъ.
Давно уже мешканцѣ горо-
да поклялись до сну, а надъ
Ерусалимомъ царѣла мѣ-
сячна тиха нѣчь. Тѣлько
Христосъ тай Его вороги не
думали о спочинку.

Нѣмъ засѣвъ Христосъ зъ
своею громадкою ученикѣвъ
до пасхального стола, умывъ
нимъ ноги; даючи при-
кладъ глубокой покоры. Въ
той вечеръ установивъ най-
святѣйшу тайну евхаристію
на знакъ превеликой люб-
ви къ намъ, де до днесъ и
по конецъ свѣта вѣрующѣ
въ Него подѣ видами хлѣба
и вина споживаютъ и бу-
дуть споживати Христове
правдиве тѣло и правдиву
Его кровь.

Юда такожъ бувъ причаст-
никомъ той святой вечерѣ.
И хотѣй Спаситель объявивъ
же одинъ зъ ученикѣвъ пре-
дасть Его, всетаки совѣсть
зрадника, предателя не зво-
рушилась.

Наколи Христосъ, вставши
зъ своими учениками одъ
вечери, пустивъ ся до олив-
ного огорода, де звыкъ бувъ
перебывати на молитвѣ, Юда
чимъ скорше пойдѣвъ да-
ти знати ворогамъ Христа
де и якъ можуть его пойма-
ти. Въ томъ самомъ часѣ
Спаситель знаючи що уже
выпла Его година терпѣти
и умирати за насъ грѣш-
ныхъ, упавъ на колѣна и мо-
ливъ ся горячо до своего
Отця небесного що ажъ кер-
вавый потѣ обливавъ Его
найсвятѣйшу тваръ и оро-
шавъ землю. И не диво що
Христосъ тричи упадавъ до
молитвы тричи встававъ и
будивъ спящихъ ученикѣвъ
щобъ и они молились, бо
видѣвъ якѣй страшнѣ муки
має перетерпѣти и якою сме-
ртію умре за насъ — трясъ
ся на цѣломъ тѣлѣ и зне-
матавъ бо мавъ на собѣ лю-
цку натуру и прѣтоє просивъ
молить, благовъ небесного
Отця: „Отче аще возможно
да иди чаша сия гора-
стѣ, мукъ и терпѣнія отъ
мене но не по воли моей во-
ли, но твоя воля да будетъ!
Я хочу терпѣти и умирати

за люцкѣй рѣдъ но знемагаю
на тѣлѣ. Ты Отче крѣпи ме-
не!.

Юда предатель зъ шайкою
архиерейскихъ посѣпакъ и
послугачѣвъ жидѣвского си-
недріону, приближаєсь до
Христа, цѣлує Его мовлячи:
Учителю радуй ся! Сей по-
цѣлунокъ бувъ ознакою ко-
го узброєна шайка посѣпа-
ковъ має брати и вязати.
Опревелике милосердіе бже
О непонятна любовь Христа!
О страшна и душу губите-
льна ненасытна хапчивѣсть
гроша! О нещасне лако-
мство! Христосъ уже пойман-
ный черезъ своихъ ворогѣвъ
ще таки стараєсь наверну-
ти Юду предателя до пока-
нія и говорить до него ла-
гѣднымъ словомъ: Юдо, уче-
нику мой дорогій, що ро-
бишь! тымъ поцѣлуномъ
зраджуєшь, предаєшь мене
твоего учителя къ руки мо-
ихъ найзавзятыишихъ воро-
гѣвъ! Схаменись необачнѣй
помни на тѣ добродѣтели,
якими я тебе обсыпавъ. Я
тебе просвѣтивъ моею нау-
кою, а ты предаєшь мене
въ руки поклонникѣвъ тем-
ноты и невѣжества; ты бувъ
свѣткомъ моихъ чудесъ, ко-
трыхъ я дѣлавъ на доказъ мо-
его бжества, а днесъ га-
даєшь що чудомъ увѣлѣню
ся задля твоего лакомства!..
Юдо покай ся!.. дивись! за
добре одплачуєшь ся зломъ,
за ласку, за милосердіє плати-
тишь чорною невядучістю;
за трийцять сребренникѣвъ
промѣняєшь есь небо за пек-
ло, вѣчну щасливѣсть, котра
тебе колись чекала, замѣ-
нивъ вѣчною мукою, про-
мѣняєшь неощѣненного Бога за
марну цѣну и на свою поги-
бель!..

Що гадаєть дорогіи брѣтя
же накоренѣкъ Юды преда-
теля щєзъ въ нынѣшнихъ
часахъ? Чи вывелись Юды
предатель зъ помѣжъ насъ?
Ахъ нѣ! Наколи не жне хри-
стіянинъ послѣ припису
божого, накопи грѣшити на-
коли иде по бездорожю фаль-
шу и облуды, накопи пре-
даєть ся цѣняеству, шахрай-
ству злодѣйству проклѣнамъ
блудодѣяннію, опущанію бли-
жняго, покривленію брата и
ближняго на славѣ, на чес-
ти, на маєтку, на здоровлю;
наколи проводить на штыцѣхъ
недѣлѣ, накопи не молит ся
наколи не жєє въ згодѣ, въ
братной любви, але водить
ся по судахъ, накопи бала-
мутить народомъ, задля
своей личной корысти, прис-
тає на чужу вѣру, до чу-
жой мовы и другихъ въ
пропасть веде за собою, то-
дѣ такѣй чоловікъ есть Юда
предатель и зрадникъ. Мы,
наколи жнемъ блудно, мовить
св. Апостолъ Павло, то на-
шими грѣхами зраджуємъ,
мучимо, распинаємо, опять
Спасителя на крестъ.
Трудно описати, годѣ роз-
казати, бракує словъ, щобы
вѣрно змалювати тѣ душев-

нѣ муки, якѣ терпѣвъ Хрис-
тосъ спасенія нашего ради
въ той хвилѣ коли попавъ
въ руки ворогѣвъ черезъ зра-
ду Юды.

Въ той хвилѣ Апостолы ли-
шили Его а сами поутѣка-
зъ страху; ученикъ его вла-
снѣй продавъ, зрадивъ и
не покаявъ ся; оглядаєсь на
около и видить тыхъ самыхъ
котрыхъ яко калѣкъ колись
уздоровивъ, що шарпають,
вяжутъ, попыхають и ведуть
до архиерея на судъ.

Церковный нѣчнѣй сторожъ
зъ одной вежи прокричавъ
пѣвнѣчь и его сильнѣй го-
лось въ нѣчнѣй тишинѣ давъ
ся чути далеко, доки сла-
бымъ одгомѣномъ не зау-
меръ по ипирокой іосафатовѣ
долинѣ. Якъ разъ тодѣ
зѣрвавъ ся сильнѣй вѣтеръ
нагнаючи до долу кедріною
и оливными деревьями и сво-
има шумомъ наче будивъ
природу до смутку надъ до-
лею пойманного Сотворите-
ля Христа!...

У ту пору Юда Искариотъ,
предатель, зрадникъ Хрис-
та Бога, наче бѣснана соба-
ка; то йде, то стане, то бѣ-
житъ продаючи помѣжъ
деревинами надъ потокомъ
кедронъ. Кинувши гроши
подѣ ноги жидѣвской капи-
тулѣ, думавъ несчастнѣй
що тымъ позбудеть ся гри-
зоты сумлѣнія. Але голосъ
совѣсти разъ въ разъ кри-
чавъ; дивись предателю!
продавъ еси кровь невин-
ную за марну цѣну и щожъ
тобѣ зъ того?!

Въ одной хвилѣ затрѣщала
гиляка и Юда предатель по-
вѣсивъ ся на ней..

Тутъ страшно зашумѣвъ ги-
лями вѣтеръ и чортъ зъ шу-
момъ вѣтру, вытеснувши
огненнѣй поцѣлунокъ на чо-
лѣ предателя, якѣй онѣ давъ
Христу, помчавъ ся въ пе-
кельну пропасть съ своею
здобычею!.

Ото страшнѣй конецъ Юды
предателя! ото позѣрна и га-
небна смерть зрадника!...
Такѣй самый конецъ и така
сама смерть, така надгоро-
да чекає тыхъ христіянъ що
лише по назвѣ суть христі-
янами, а своимъ поганнѣмъ
житѣмъ зраджують, преда-
ють, своего Спасителя, своего
одкупителя! Така сама доля
постигне тыхъ, що за пару
доларѣвъ мѣняють вѣру, пе-
реводятъ другихъ до грѣха,
одбирають имъ спокой совѣ-
сти, зрѣкають ся своего на-
роду, своей мовы, и заслѣп-
леннѣй блескомъ доларѣвъ ве-
дуть темнѣй, легковѣрнѣй
и не зрячий народъ въ блудъ
и рабство! Народъ на верне
ся але для предательствъ на-
рода есть много гилѣкъ.

II.

Христосъ передъ судомъ.

Уже было по пѣвнѣчи якъ
разъ зъ четверга на пятницѣ
коли пани, подпалченнѣ сол-
даты, архиерейскѣ посѣпа-
ки призвали звязаного Спа-
сителя въ дворъ Архиерея.

Насамъ передъ привели Христа до помешканія Анна съ котрый колись бувъ архіереємъ, але арѣкъ ся сего достоинства въ користь своего зятя Каафы котрый бувъ тоді архіереємъ и головою сангедриму, або найвысшій церковной рады. Анна не хотѣвъ ничь мати зъ Христомъ и велѣвъ запровадити до самого Архіерея Каафы. Сидить на архіерейскомъ престолѣ Каафа окруженный книжниками, фарисеями и цѣлою капитулою жидовскихъ каноніковъ сангедриму. На его архіерейскомъ лиці малюеть радѣсть и злоба, цѣкавость и погорда. Розбишаки и пiana архіерейска голода впровадили зязаного Христа, творця неба и земли передъ трибуналь мерзкого и опиянчєного лизуна архіерея и подхлѣбника римского губернатора.

Каафа розвернувшись на своимъ престолѣ зъ улыбною прикрашеною подлотою и звычайно архіерейскою гордостію — пытаеть ся Спасителя; що за одень, зъ одки его ученики и що онъ научавъ. Се бувъ злодѣйскій протоколъ, бо николи на судѣ не вымагаеть ся щобъ упередъ заскаженный вывивъ свою вину, но мають му доказати тѣмъ, що го заскаржили и протое Христосъ одповѣвъ: Я научавъ публично а не тайно, спытайте ся тыхъ що слухали моей науки, а тѣмъ посвѣдчать о менѣ. Та щожъ? Небуло нѣкого за Христомъ, только всѣ проти Спасителя. И тоді выступивъ одинъ зъ посѣпакъ и вдаривъ немилосердно Христа по его найсвятѣйшому лицу мовлячи: то ты се такъ одповѣдаешь архіереви?! Христосъ на сю зневагу своей найсвятѣйшой особы звертаеть до посѣпакъ и лагодно пытаеть: „если я зле сказавъ докажи менѣ, если добре, то защо мя бьши?“

Дивись, дивись о грѣшна душе на страдающаго Спасителя и бери прикладъ наслѣдовати Его въ тыхъ честнотахъ якихъ онъ вчитъ насъ всѣхъ, стоячи передъ трибуналомъ архіерея!

Богъ неба и земли, справедливый судія грядый судити живыхъ и мертвыхъ, стоить звязанный невинно передъ трибуналомъ тыхъ, котры не варта були тоді по святой земли ходити. Що за униженіе! що за покоря! котрой намъ, що не маемъ чимъ гордиться, такъ бракъ и безъ котрой не можемо получить прощенія, дару покаянія, а оттакъ и спасенія! Середъ зобранныхъ судивъ и народа, терпѣть Христосъ зневагу, де одинъ зъ посѣпакъ немилосердно и невинно вдаривъ по ланитѣ. Спаситель лагодно лишень пытаеть ся за що се такъ, безъ найменьшой притины поступае?

Що за живый прикладъ для насъ христіаньской терпеливости и перебаченія ближнему здѣланой намъ какой уразы. Ще ще яскравше малюеть ся терпеливость Христа и его готовѣсть перебаченія, наколи споманемо же той, вдаривъ Христа, лежавъ 38. лѣтъ хорый въ іерусалимской овечой купели ажъ Христосъ го уздоровивъ и за те такъ ему одплативъ ся!.. Але Христосъ и такому хтѣвъ перебачити и все перетерпѣвъ. А чи мы такъ само поступаемо? Чи есть у насъ хоть тѣнь христіаньской терпеливости, и чи гостить въ серцю напѣмъ тая готовѣсть перебаченія провинъ?

Не разъ одинъ другому скаже не хотячи якесь марне, прикре слово, то ображенный слибъ мавъ силу якъ злѣсть тобъ сей часъ велѣвъ повѣсити противника. За дурну справу, що можна було перебачити, суть таки цювають ся по судахъ, тратять роботу, марнѣють гроши, выставляють ся на смѣхъ и ганьбу другихъ а на хосенъ и радѣсть жидамъ тлумачамъ и покутнымъ адвокатамъ. Кольки то разѣвъ буває и такъ, що часомъ одень зъ другимъ перемовлять ся и въ мѣсто перебачити собѣ йде одинъ до настоятеля работничковъ, и якъ може наговорити брехнѣ, очернить товариша въ огидный спосѣбъ такъ, що опѣсля оба зъ работы зостануть прогнаны. Чи сегодѣть ся такъ робити? чи уже не часъ въ тѣмъ святѣмъ постѣ поставити собѣ больше такъ на будущее не робити?

А чи се годить ся наймати льофровъ на крайна, засѣдати на него и бити и дивитись якъ рѣдна кровь марно проливаеть ся?

Чи позабули пятау заповѣдь: „не убій“? тажъ се великій грѣхъ одбрати здорое другому! Чи позабули або и не чули шо стоить въ св. евангелію: же маєте одинъ другому перебачити и не памятити провинъ, если хочете щобъ Богъ вамъ простивъ тутъ согрѣшенія ваша? А св. Апостоль Павло додае: другъ друга тяготу носите! Днесъ всѣ бжисаемо получить прощенія нашихъ грѣхѣвъ, протое днесъ подаймо собѣ руки и пращаймо охотно, одѣ сѣрдця всѣ провинъ. Стоячи передъ трибуналомъ архіерея, терпѣвъ Спаситель тѣлесно, але и душевнѣ муки роздерли Его зболѣлое сердце. Ото коли бувъ битый по ланитѣ одѣ подлого посѣпакъ, другій ученикъ Петро стоячи у дверей суду, тричи одрѣкъ ся Христа передъ юркою архіерейской службы.

Брата! опишати тую душевну муку, тую скорбь, той жалъ, тую печаль, яка оповила була душу и сердце Христа, наколи тричи вод-

рѣкъ ся Петро своего учителя, нѣякъ не дасть ся описати. бо заслабе перо и рука, нѣякъ изречи словами, бо бракъ ихъ!..

Звертаю ся до тебе, котрый принявъ еси своего давного товариша до своего дому, прійшовшого до Америки. Ты знайшовъ его на улицѣ яко грингора, и взявъ до себе. Тутъ ты его приодѣвъ, накормивъ, напоѣвъ, давъ му колька доларѣвъ тай ще и роботу выпросивъ. Наразъ ты впадаешь въ хобру, въ бѣду, въ нещасте, а тому, котрого поставивъ еси на ноги, добре водить ся и прійшовъ до гаразду. Ты приходишь, пукаешь до его дверей и оповѣдаешь що ты въ такой а такой бѣдѣ и потребуешь водъ него рады и помочи. Сей невдячный выпыхае ты за порѣгъ, замыкае дверь мовлячи: йди геть я тебе не знаю! Щобъ дѣялось тоді въ твоимъ серцю? Який превеликій жалъ не обгорнувъ бы твою душу спогадивши: кильки то добра зробивъ тому не вдячному? Коли була бѣда знавъ онъ тебе, коли на тебе лихо то водрѣкаеть и знати тебе не хоче!..

Отже порѣвнай о грѣшна душе всѣ отриманіе добродѣйства одѣ Христа въ тѣмъ, якій Юда и Петро получили и познай твою черну невдячність що и ты чоловѣче твоими грѣхами одрѣкъ ся Христа. Сли бувъ есь подобнымъ Петру въ одреченю ся Христа, будь же подобнымъ Петру а не Юдѣ въ покаянію! Петро, познавши свой блудъ пойшовъ, не вѣмъти ся якъ Юда, але якъ повѣдае св. евангеліе „шедъ плака ся горко“ за свои блуды. И мы не тратьмо надѣи милосердіебоже якъ Юда, але плачмо и каймо ся грѣхѣвъ нашихъ якъ Петро!

III.

Христосъ осужденъ на смерть.

Коли Каафа стягавъ протоколъ зъ Христа запытавъ ся, чи Онъ есть Сынъ божій? Христосъ сказавъ: „такъ, ты реклъ еси.“ — Тодѣ скреготючи зубами роздеръ на собѣ одежу зѣ злости и сказавъ: повиненъ есть смерти! О несправедливый суде! О заслѣпленный и малозрачный начальникъ суду! О подкупленный и слятичной натягающей ся на всѣ боки совѣсти подсеудимъ!

То за правду повиненъ есть смерти Христосъ? Сли такъ то чому носиться зъ св. писаніемъ подѣ пахою, де предсказано о Христѣ же яко агнецъ незлобивый веденъ бѣ на заклєніе, а вы горлаете, перекутивши правду въ ложъ, повиненъ есть смерти? Умре Христосъ, але не сплю фарисейского фальшивого осуду, до ея волею небеснаго Отца спасенія нашего ради а не ради бѣды не любящихъ правды.

Жидовска старшина осудила Христа на смерть але не мала права подписати осуду и протое передала Спасителя цивильной власти. Одѣ Каафы повели Христа до палаты римского губернатора понтийского Пилата. Пилать хотѣ бувъ поганинъ, але руководячись справедливостію не знайшовъ нѣякой провинъ, задля котрой мѣгъ бы осудити Христа на смерть и протое пославъ Его до Ирода. Иродъ арендаторъ жидовской крайны одѣ Римлянъ, не мѣгши заспокоити своей цѣкавости взглядомъ Христа якъ думавъ, одбѣлати Спасителя опять до Пилата.

Пилать видячи завязтѣсть вѣрѣговъ зъ одного боку а невинность Христа зъ другого, бересь на спосѣбъ щобъ и жидѣвъ успокоити и Христа на волю пустити. Велѣвъ Пилать войнамъ збити Спасителя такъ, що годѣ було спѣзнати чи се чоловѣкъ. Збитого, зкатованого показуе розкошеной жидовской юрбѣ може змягчить ся ихъ сердце взглядомъ Христа, но дармо; жиды усе кричали: „распи, распи его!“ бо, если не вчинимъ нашу волю, то ты не другъ римского цѣсара, бо стоишь за разбѣйниками а сей есть зрадникъ и бунтуе народъ! Тутъ Пилать показуе свое слабодушіе, злякавъ ся брехнѣ и подписавъ декретъ смеи на невинного Христа. Такъ то буває тѣмъ, що за правду, за волю, за добро люду борять ся!

IV.

Распятие и смерть Христа.

На горѣ Голгофѣ за мѣстомъ за Ерусалимомъ распяли Спасителя мѣжъ двома разбѣйниками для большого пониженія. Римскій философъ Цицеро мовить що послѣ тогдѣшного закона кара смерти на крестѣ була найганебнѣйшою, наистрашнѣйшою, найсмеротнѣйшою, бо лишень самыхъ наибольшихъ разбѣйниковъ распинали; наистрашнѣйшою, бо распятый неразъ годинами конавъ въ великихъ мукахъ нѣмъ скѣнячивъ жите. Прійдѣте грѣшники близне ко крестному дереву, на котромъ тяжко страдае за наши грѣхи Христосъ! и не будьте обоятными и холодными зрѣтелями на страшномъ позорищи свѣта, але впадѣте подѣ крестомъ, обѣймѣте го и плачѣте за свои грѣхи!.. Дивись о грѣшна душе до чого то твои грѣхи допровадили и якъ тяжело приходитъ ся Христу терпѣть за нихъ! На головѣ терновый вѣнецъ, терніе глубокое застригало до Его найсвятѣйшой головы страшный терпѣть боль; цѣлѣ тѣло то одна живая рана; руки и ноги прибиты до крестного дерева; кожа жыла натянена на чре струна; бѣлъ

на тѣлѣ, боль на души!... Помимо тыхъ страшныхъ мукъ и конанія Христосъ молиеть ся за своихъ катѣвъ и распинатѣлѣвъ; одущае кающаго ся разбѣйнику его грѣхи и обѣщае небо; препоручае свою Матерь Іоану, своему дорогому ученику. Але тутъ страшна смага падать Его и Спаситель зъ креста каже: жажду! Одень зъ солдатѣвъ подавъ му на тростинѣ губку умочену въ оцѣтъ и въ жовчи. Но уже конаячи Спаситель нехотѣвъ приняти и сказавши умирающимъ голосомъ послѣдне слово „совершиша ся“ — приклонивъ главу и предаде духъ, — умеръ!..

Умеръ Сотворитель за сотворѣнія, панъ за слугу, царъ за раба, безгрѣшный за грѣшниковъ, невинный за беззаконныхъ! И сонце оповѣлось въ въ тую хвилю тьмою, щобъ недивилось на кончину сотворителя; земля потрясла ся и застогнала въ своимъ основанію, вѣковѣчнѣи скалы почали розпадатися, завѣса церковна наче паутина роздерлась на двое, гробы праведныхъ отворили ся и праведники выйшли подивити ся на тое велике дѣло одкупленія чоловѣчюго роду. Зъ переляку бѣгли зъ вершины голгофской горы одні, а другі остовѣвши били ся въ груди Римскій сотникъ поганинъ голосить першу страстну проповѣдь, исповѣдуе проповѣдае, божество Христа мовлячи: „во истинну сей сынъ божій бѣ“!.

А щожъ намъ подобаеъ теперь робити якъ не упасти зъ Магдаленою до ногъ распятаго за насъ Спасителя, якъ не плакати зъ св. Петромъ за грѣхи, якъ не повторяти зъ разбѣйникомъ помяни насъ Господи егда прійдеши во царствіе твое! А за римскимъ сотникомъ одновѣмъ актъ вѣры въ божество Христа, одновѣмъ актъ надѣи на его милосердіе, даймо знакъ нашей любви къ Распятому за насъ тѣмъ, що одѣ нынѣ грѣшныи не будемо особливо: пьянствомъ, блудодѣяніемъ, злодѣйствомъ, ошуканствомъ, кривоприлагою, враждою, але яко правдивыи христиане жити мѣмъ по волѣ и серцю умершого за насъ Христа въ той солодкой а непохитной надѣи, що дасть намъ видѣти день своего свѣтлого и тридневного изъ мертвыхъ Воскресенія а по нашімъ воскресенію изъ гробу во послѣдній день вселимы ногами дасть вѣмъ вступити во вѣчный чертогъ славы Его, де будемъ щасливыи и пасху хваляще вѣчную въ невечерномъ дни во вѣки вѣковъ аминь.

ПРИСЫЛАЙТЕ ПРЕДПЛАТУ на „СВОБОДУ“.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

**СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВ-
НЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И
РИЗЪ**

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во ЛЬВОВѢ въ ГАЛИЧИНѢ

Поручае своимъ землякамъ
въ Америкѣ всякого рода
вещи церковныя и именито:

Евангеліе нового изданія въ
различныхъ прехорошихъ
оковахъ и оправкахъ отъ 55 з.
р. до 225 злр. Плащаницы
на полотнѣ отъ 18 злр. до
42 злр. на полковой матеріи
отъ 48 до 130 злр. Фелоны,
Стихарѣ, Хоругви. Фаны,
Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты
всякого рода, Патрици, Ча-
шѣ, Кадилицѣ, Дароохра-
нительницѣ, Пауки, лихта-
рѣ, альпаковѣ, мосяжницѣ, и
циновѣ. Всякія книги цер-
ковныя, а особливо поручае о-
бразы до Иконъ сѣ въ
хорошей работѣ по дуже у-
мѣреннихъ цѣнахъ, на поло-
тнѣхъ якъ я посылавъ уже до
Шенандоа Па, Фрляндъ
Па, Миннеаполис Минн. а
всѣ были совершенно удовле-
влены о чомъ ся переконали
можно.

Чувъ я що въ Америкѣ за-
бирають ся жиды продавати
церковныя вещи и кажутъ со-
бѣ за лихій товаръ надзвич-
айно дорого платити, для
того прошу всѣхъ а особливо
Всечестне руске Духов-
венство и братства цер-
ковныя, котрымъ лежить на
серцю украшеніе домовъ бо-
жыхъ, чтобы съ своими по-
требамы до мене удавались,
я всѣ замовленія яко Русинъ
и вашъ родимецъ якъ можъ
наитаньше и найсовѣстнѣй-
ше виготовлю. Для того не
дайте ся ошуквати отъ лю-
дей, котри не мають изобра-
женія о церковныхъ вещахъ.
При замовленіяхъ або, об-
сталюнкахъ, прошу заразомъ
и грошѣ прислати, а слобы
замовленіе больше стояло
якъ 200 злр. или 100 дол.
то прошу долучити еще 10
злр. особно на таксу, котру
треба заплатити американо-
скому конзулеви въ Вѣднѣ
за подтверженіе рахунку.

Всякія замовленія прошу по-
силати черезъ „Свободу“
Цѣнники можно получить
въ Редакціи „Свободы“

Зостаю съ почтеніемъ
Михайль Дыметъ.

УВАГА.

Хотий приступити до „Со-
юза“ най посылають вступи-
не и мѣсячне до касіера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара
подо адресою.

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

**ОДИНОКІЙ РУСКІЙ
ШТОРЪ**

въ
ОЛИФАНТЪ ПА.

Подо зарядомъ
ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстнаго руского патриоты.
Есть се наилучше заосмо-
тренный збъ всѣхъ шторовъ
во всѣ потребныя товары и
всякого рода по якъ най-
таньшой цѣнѣ.

Каждый тамошний Русинъ
уважаючи себе правдивымъ
и щирымъ патриотомъ, най
спѣшитъ до своего руского
штору. Особенно нашъ га-
здынь най йдутъ громадно!
Нащо Юськовъ, Шмольвъ
спомогати? Идѣть до своего.

МИХАИЛЬ ЕВЧАКЪ

Рускій
— единый —
контракторъ
и
будовничій

— въ —

Вилксбаръ и околицѣ,
Его камѣныс подо будову
есть наилучше, а работа
найтривальша.

Будуе мосты и дома, має
власный конѣ до звозу
матеріалу.

Даетъ кериджѣ на похороны
на весѣля, хрестины и т. і.

Мешкае
на River Side,
Недалеко Руской Церкви.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,
129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.

Всѣмъ братьямъ Русинамъ въ Юл-
лерѣ радимо въ разѣ слабости уда-
ваться до него.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ
Недалеко лигайского дѣла
въ

Mt. Karmel, Pa.

Поручае любымъ крайнамъ
свой добре заосмотренный
ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣвка, ликеры и ци-
гары наилучшого сорта.
Таный и выгодный почлегъ.
Снѣдане, обѣдъ и вечера
все свѣже, смачне и дешево.
Попробуйте.

**РУСКА ТОРГОВЛЯ
(Creek Store Company)**

415 Shamokin Str.,
въ ШАМОКИНЪ ПА.

Поручае мѣсяцевымъ Руси-
намъ и на околицю свой
богатый складъ всякого ро-
да вктуаловъ и майнер-
скихъ снарядовъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирвѣ
И гербата,

Перець, гвозды и кобасы,
Мука, крохмадь, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина и сушенина.

Е чернущка,
Е петрушка.

РОДИМЦЪ!

Маю честь увѣдом-
ляю моихъ край-
новъ що я отворивъ
РУСКУ ГРОСЕРНЮ И БУ-
ЧЕРНЮ

108 Morris Street въ

JERSEY CITY N. J.

Поручаю ся ласкавой па-
мяти всѣхъ земляковъ

ЮСТІАНЪ КРИНИЦКІЙ.

D. OLDENBURG
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-
РОНОВЪ.

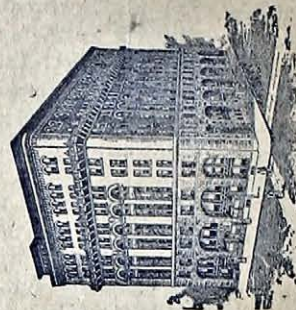
77-87 Morris Str.
Jersey City N. J.

Удавайте ся въ потребѣ до
него.

F. MISSLER & KRIMMERT,

Продаю найнужные шифка-
рты до старого краю и поси-
лаю грошѣ въ якъ найкорот-
помъ часѣ певно, безопасно
безъ жадного клопота.
Колько то уже людей поси-
лаю грошѣ до старого краю
и купило у мене шифкартъ?
а еще заданъ не скажывъ
ся що му була яка хибѣ.
Поручаюся память моймъ
крайнамъ остаюсь съ глубо-
кимъ поздравленіемъ и не за-
будьте на

F. MISSLER

**106 WEST STREET
NEW YORK**
А въ JERSEY CITY
111 Hudson STREET

R. H. MORGAN
**9 W. CENTER ST.
SHENANDOAN PA**
ФАБРИКАНТЪ

Прапоровъ (фанъ)
Хоруговъ, Одзнакъ,
Пасовъ, Шапокъ для Братствъ.

Фана для парады зъ най-
лѣпшого едвѣбу; чотыри и
повѣ черезъ шесть и повѣ
стоупъ со всѣма приборами
\$25, и 26.75

Прапоры большы зъ наилучшой мате-
рин по \$32.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00

Пишѣть по цѣнники и по
пробу до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre Str.
SHENANDOAN, Pa.

T. TALPASZ,
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНОИЧІЙ

246

PEARL ST
SHAMOKIN, PA.
Недалеко руской плебаніи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, о свете!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брата!

Шо за Талпашъ? Звидки онъ?
— Та-жъ крайнъ нашъ милый
— У него всѣ русины
— Подкрѣпляютъ силы!

— Шо за брилданъ я пилу тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслужуе якъ братамъ!
— Танко надзвичайно!

BOLESŁAW SEEGER

Поручае ся ласкавой па-
мяти крайновъ що въ его сало-
нѣ завсе свѣже пиво и ро-
жнородни напои.

Хороша саля для забавъ и
братскихъ засѣданъ.

168. Warren & Dodley Sts.
JERSEY CITY N. J.

До русскихъ промысловцевъ
и купцевъ.

Кто хоче на бизнесъ
Заробляти
Мусить въ „Свободѣ“
Свой анонсъ дати.
Чи ты швецъ
Чи кравецъ,
Чи крамаръ
Чи шинкаръ,
Чи погребальникъ
Чи ликаръ
Чи трумнярь
Чи аптекаръ —
Дай ся оголосити,
Въ „Свободѣ“ возвеличити!
Щобъ ты люде знали
До тебе заходили
Твой товаръ куповали
И бизнесъ твой поправляли.
Тодѣ будешь мати гроши:
Будешь патриотъ хороший.
Будешь „Свободу“ спомогати
Руску справу подперати
А ну Кирило
А ну Стефано,
А ну Данило
А ну Иване:
Всѣ ся оголосѣтъ
Най зна о васъ свѣтъ!.

Молись, трудись, вѣрезься, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковь посѣщай,
„Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ лѣтерію не грайте, толькы
грошѣ шадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не забывайте! Буде зъ васъ